ప్రేమకు నిర్వచనం

కోటిపల్లి వీర వెంకట సత్యనారాయణ

"రామక్రిష్ణకు మశూచి.........." నిలువునా వణికిపోయింది రాధ. తన బావకు మశూచి— తనకు కాబోయే జీవిత సహచరునికి మశూచి! భగవాన్!! ఎంత నిర్దయుడవయ్యా. నేరంచేస్తే నేరస్థునికి శిక్ష విధిస్తున్నాడు మానవుడు. కాని, ఏ నేరంచేయని బావకు యింత పెద్ద శిక్ష విధించుట నీకున్యాయమా? నీ హృదయం మానవ హృదయంకన్నా కఠిన మైనదా??

కనుకొలకులనుండి కందిన చెక్కిళ్ళ మీదుగా జాలువారే కన్నీటిని జారిపోయే పమిటతో తుడుచు కొని, తిరిగి వుత్తరం చదవటం మొదలుపెట్టింది రాధ.

...మశూచిపడి లేచినప్పటి నుండి రామకృష్ణలో చాలా మార్పు వచ్చింది. ఇదివరకులా వుత్సాహంగా వుండటంలేదు. ఏకాంతతను కోరు కుంటున్నాడు. పిచ్చిగా యేవేవో ఆలోచిస్తాడు. తెలియని బాధ యేదో ప్రవేశించింది వాడిలో. కొన్నాళ్ళు స్థలమార్పు జరిగితే వాడిలో మార్పు రాబట్టవచ్చని మానమ్మకం. అందుకే వాడ్ని విశాఖ పంపిస్తున్నారు నాన్నగారు, రెండు రోజుల్లో. నీ సాన్నిధ్యంలో వాడు తప్పకుండా మారుతాడని నా నమ్మిక.

— ఆశీస్సులతో,
మీ వదిన.

హోరున వీచే సముద్రపుగాలికి డోర్‌కర్టెన్లు పైకి లేచిపోతున్నాయి. రాధ చేతిలో వుత్తరం రెపరెపలాడింది. "బావ అందమైన ముఖం నిండా నల్లని మచ్చలు, గుంటలు.......... భగవాన్!" ఎదురుగా టేబిల్‌మీద ఫోటోలో రామక్రిష్ణ నవ్వుతున్నాడు. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూ వుండే బావ మూగగా తయారయ్యాడా! అందరితో కలసి తను నవ్వుతూ నవ్వించేబావ యీనాడు యేకాంతంగా పిచ్చిగా ఆలోచిస్తున్నాడా! కుదరదు. అలా ఎన్నటికీ కుదరదు. తన బావ మునుపటి మని షిలా కావాలి. బావ అధరాలపై ఎప్పటిలా చిరు నవ్వులు చిందాలి. చిందేలా తను చేయాలి! బావ తనవాడు!! తన బావగురించి తనేమైనా చేయ గలదు; స్థిర నిశ్చయానికి వచ్చినట్టు గంభీరతను పుంజుకొంది రాధ.

స్టేషన్లో, చిరునవ్వులు చిందిస్తూ తనకు స్వాగతం పల్కడానికి వచ్చిన రాధను చూచి యెంతో సంబర పడిపోయాడు రామక్రిష్ణ.

బంగారు కాంతులీనే పసుపు వన్నెగల రాధ ముఖ వర్చస్సూ, ఎన్నెన్నో వింత వింత భావాలు స్ఫురింప జేయగల ఆమె గుండ్రని అందమైన కళ్ళు, లలాటాన్ని తీర్చిదిద్దిన కుంకుమ, సన్నని నడుము, పిరుదు లను జయించిన నల్లని శిరోజాలూ, "అబ్బ! దేవతా సౌందర్యాన్ని మరపించగల రూపసి రాధ. రాధ నిజంగా రాధాదేవే!!" అనుకున్న రామక్రిష్ణ చటుక్కున తన ముఖం చేతో తడుముకున్నాడు. నల్లని మచ్చలూ, గుంటలతో తన ముఖం........ తను కురూపి— రాధ ప్రక్క తను నిజంగావే

కురూపి. మరుక్షణంలోనే రామక్రిష్ణ వెల వెల బోయాడు.

"బావా!" అంటూ తనకు దగ్గరగా నడచి వచ్చే రాధను చూచి, అవమానంగా, తప్పుచేసినట్లు, నేరను నిలా తలవంచుకొన్నాడు రామక్రిష్ణ.

"విధి చేసిన విపరీతానికి మనమేం చేయగలం." అనుకుంది రాధ మనస్సులో. యోగక్షేమాలు అడిగిన తర్వాత, "రా బావా! ట్రయిన్ చాలా లేటయ్యింది. ఎప్పుడు బయలుదేరావో యేమో. ముందు యింటికి. తర్వాత మాట్లాడుకోవచ్చు." అంది రాధ.

ఏదో సిగ్గుపడుతున్నట్లు రాధ ముఖంలోకి చూడలేక పోతున్నాడు. ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్టు రాధ ప్రక్కనే నడుస్తున్నాడు రామక్రిష్ణ. కారులో స్టీరింగ్ దగ్గర కూర్చున్న రాధ ప్రక్కనే ముభావంగా కూర్చున్నాడు రామక్రిష్ణ. కారు విశాఖ విశాలమైన రోడ్లపై ఎక్కుతూ దిగుతూ జర జరా దూసుకుపోతోంది. నవ్వుతూ విశేషాలు చెపుతోంది రధ. అతనిని మాత్రం ఆమె నవ్వించ లేకపోతోంది. మధ్య మధ్య రాధవేసే ప్రశ్నలక చాల ముక్తసరిగా సమాధాన మిచ్చాడు రామక్రిష్ణ.

రోజులు వెనక్కి జారిపోతూనే వున్నాయి. రామ క్రిష్ణలో యేమాత్రం మార్పు రాబట్టలేకపోతూంది రాధ. ఒకరోజు సాయంకాలం పార్టీకని స్నేహితు రాలింటికి వెళ్లిన రాధ, రాత్రి ఎనిమిది దాటిన తరువాత తిరిగి వచ్చింది. వస్తూనే 'బావేడీ' అని వెతుక్కుంటూ మేడమీదికి నచ్చింది.

పిట్టగోడనానుకొని తదేకంగా ఆలోచిస్తున్నాడు రామక్రిష్ణ. అప్పటికే మంచు బాగా కురుస్తోంది. ఎరాల్ని 'వప్ప' మనిపిస్తూ చలిగాలులు వీస్తున్నాయి. మల్లెపూవులాంటి వెన్నెల భూవలయాన్ని ఆక్రమించుకొంది. సముద్రుడు మాత్రం తన ఘోష మానలేదు వెన్నెల కాంతులకు లేచిపడే కెరటాలు పాలనురుగులా కనిపిస్తున్నాయి. దూరంగా లంగరు వేసిన వోడలు రంగు రంగుల దీపాల తోరణాలతో అలంకరించిన రాజభవనాల్లా కనిపిస్తున్నాయి.

"బావా!" రాధ పిలుపుకు వులిక్కిపడి వెను దిరిగిన రామక్రిష్ణ, రాధ ముఖంలోకి సూటిగా చూస్తూ నిలబడి పోయాడు. సహజ సౌందర్యిణి రాధ, పాల మీగడవంటి తెల్లని టెర్లిన్ చీర, తెల్లని వెల్వెట్ చోళిలలో వెన్నెల కాంతులకు పాల రాతి విగ్రహంలా మెరిసిపోతోంది. కాని, తన రూపం......... తను. ఆ అందమైన విగ్రహం ప్రక్క నిలవడానికి – తగడు!! విషాదగ్రస్తంగా మారింది రామక్రిష్ణ ముఖం. కన్నులనుండి రెండు కన్నీటి బొట్లు క్రిందికి జారాయి. అతని పరిస్థితికి అదిరిపడింది రాధ.

"అదేమిటి బావా!, ఏం జరిగింది.......... ఎందుకా కన్నీరు?" అంటూ కన్నీటిని తుడవ బోయిన రాధ చేతిని, తన చేతితో పట్టుకొని "వద్దు రాధా! తుడవకు........ ఈ కన్నీళ్లలా కారనీ, నా హృదయభారం తగ్గుతుంది." అన్నాడు రామ క్రిష్ణ.

"నీలో నువ్వే అలా బాధపడితే యెలా, అసలేం జరిగిందో చెప్పు బావా....... నేనేమైనా పొరపాటు ...."

"లేదు రాధా! నీ పొరపాటేమి లేదిందులో."

"అయినప్పుడు ని బాధేమిటో నాతో చెప్ప కూడదా? నాతో కూడా చెప్పరాని బాధ నీలో వుందా! చెప్పు బావా........... చెప్పవా" ప్రతి మాలుకుంటోంది రాధ. "నీతో చెప్పకూడనిది కాదు రాధా! అసలు యిప్పుడే కాదు ఎప్పుడూ నీతో చెప్పరాని సమస్య నాకు వుండదు! కాని, ఇప్పుడు మాత్రం నన్ను బలవంత పెట్టకు. నా మనస్సంతా వికలమై పోయింది." రెండు కళ్ళూ మూసుకొని నిలబడ్డ రామక్రిష్ణను చూచి ఎంతో జాలి పడి పోయింది రాధ.

ఎలా బావను ఓదార్చటం. ఏవిధంగా బావ మనస్తాపం పోగొట్టగలదు తను. అసలు బావ యింతగా బాధ పడటం దేనికి? అర్థంగాని సమస్యల మధ్య నెమ్మదిగా రామక్రిష్ణ చేతిని పట్టుకొని "నడు బావా......... మంచు చాల ఎక్కువ పడు తోంది." అంది రాధ. అప్రయత్నంగానే రాధననుసరించాడు రామక్రిష్ణ.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. క్షణ క్షణమూ ఆతని గురించే ఆలోచిస్తుంది రాధ. నిముష నిముషానికీ రామక్రిష్ణను పరిశీలిస్తూనేవుంది రాధ. ప్రతిరోజూ సాయంకాలం షికారుకని బయలుదేరి, అలా తిరిగి వచ్చేవారిద్దరూ. రాధ బలవంతంమీదే రామక్రిష్ణ బయటికి వచ్చేవాడు. తక్కిన సమయంలోయింట్లోనే గడిపేవాడు. ఎప్పుడు చూదామన్నా ఆతనిముఖంలో నవ్వు కనిపించేదికాదు. మూగగా ముభావంగా వుండేవాడు.

ఒక సాయంకాలం షికారుకని రామక్రిష్ణను బయలుదేరతీసింది రాధ. ఇద్దరూ కారుమీదవచ్చి, రామక్రిష్ణమిషన్ దాటిన తరువాత కారు రోడ్డు పక్కనే పార్కుచేసి దిగి యిసుకలో నడచి వెళు తున్నారు. క్రిష్ణ రెండు చేతులూ వెనుకకు పెట్టుకొని మెల్లిగా నడుస్తున్నాడు. ఆమె అతని అడుగు జాడలను అనుసరిస్తోంది. ఇద్దరూ యిసుకలో ఒకరిప్రక్క ఒకరు కూర్చున్నారు.

విరిగిపడుతోన్న కెరటాలు, ఆ వెనుక నీలిమ వర్ణంతో నిశ్చలంగావున్న సముద్ర గర్భం. లేచిపడే కెరటాల్లో స్నానమాడే నల్లని బండలు. ఆ అపార పారావారాన్ని, మోకాళ్ళపై చుబుకాన్ని ఆనించి చూస్తోంది రాధ. పల్చని సూర్యకాంతిలో గోధుమవర్ణంతో మెరిసిపోతున్న యిసుకపై 'రాధ' అని వ్రేలితో వ్రాసాడు రామక్రిష్ణ. మెల్లిగా తల త్రిప్పి చూచిన రాధ కిలకిలా నవ్వింది. 'రాధ' అని అతను వ్రాసిన అక్షరాలు ప్రక్కనే 'క్రిష్ణ' అని తను వ్రాసింది. చటుక్కున 'క్రిష్ణ' అన్న అక్షరాలు చేతితో చెరిపివేసాడు రామక్రిష్ణ. విస్మయంగా చూసింది రాధ.

"అదేమిటి బావా! అలా చేశావేం" బాధ ధ్వనించింది ఆమె స్వరంలో. "అలా వుండటానికి వీల్లేదు, రాధా."

"బావా! నీకు నేను తగనా" నిలదీసినట్లడిగింది రాధ. "నీకే నేను తగనురాధా! నీవు దేవతా స్వరూపిణివి........ నేను కురూపిని. నీవు ఆకాశంలో.... నేను కటికి నేలమీద. నిన్ను నేను అందుకోలేను."

చిన్నగా నవ్వింది రాధ.

"అయితే నన్ను దేవతా స్వరూపిణిగా చూస్తున్నా వన్నమాట. అదృష్టవంతురాల్ని బావా! నాకు కాబోయే జీవిత భాగస్వామి నన్ను దేవతామూర్తిగా చూస్తోంటే యింతకన్నా నేను జీవితంలో కోరు కొనేది లేదు!"

"వద్దు రాధా! అంత అదృష్టాన్ని నాకు కల్పించకు. నీకు నేను తగను. యీ కురూపిని చేసుకొని నీవు సుఖించలేవు."

"బావా! నీలో నీవే కురూపినని కుంచించుకు పోతున్నావు. నీవు కురూపి కావు బావా! ఎన్నటికీ కావు." సహజత పుట్టిపడుతోందామె కంఠంలో.

పేలవంగా నవ్వాడు రామక్రిష్ణ.

"నేను కురూపిని కాదూ! యిలా చూడురాధా.... యీ ముఖంలో నల్లని మచ్చలూ, గుంటలూ. .... చూడురాధా! ఇప్పుడు చెప్పు.! నేను కురూపినేగా!!" వల వలా కారే కన్నీటిని తుడిచి రామక్రిష్ణ ముఖాన్ని తలనూ జాలిగా నిమురుతూ అంది రాధ:

"నా వూహలో నాకన్నా నీవే అందమైనవాడివి బావా! అయినా అందానికి అంత ప్రాధాన్యం యివ్వ కూడదు. ప్రతివాళ్ళకు వుండవలసింది మనో సౌందర్యం, కాని బాహ్య సౌందర్యంకాదు." చెదిరిన అతని ముంగురులను సవరిస్తోంది రాధ.

మరునాడు ఉదయం, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో తన పాత స్నేహితులను కలుసుకోవడానికని వెళ్ళిన రామక్రిష్ణ ఒక క్రొత్త వ్యక్తిని వెంటబెట్టుకొని తిరిగి వచ్చాడు. చిరునవ్వుతో ఎదురు వచ్చిన రాధ క్రొత్త వ్యక్తిని చూచి జంకినట్లు ఒక అడుగు వెనక్కి వేసింది.

"రాధా! యితను నా జూనియర్, క్లోజ్ ఫ్రెండ్, పేరు రాజా." అంటూ పరిచయాలు చేశాడు రామ క్రిష్ణ. ముగ్గురూ రాధ రీడింగ్‌రూమ్‌లో కూర్చు న్నారు. రామక్రిష్ణ, రాజా అవీ యివీ మాట్లాడు తున్నారు. రాధ ప్రేక్షకురాలిగా మిగిలిపోయింది. మధ్య మధ్య తనవేపు అదోలాచూసే రాజా చూపుల్ని రాధ గమనిస్తూనే వుంది. కాని, రామక్రిష్ణ స్నేహితునితో చిన్నగా నవ్వి సమాధానాలు చెపు తోంటే రాధకు సంతోషమనిపిస్తుంది. కాఫీలయిన తరువాత రాజా మేట్నీకి వెళదామన్నాడు. రామ క్రిష్ణ బాధపడతాడేమోనని రాధ కూడా బయలు దేరింది. దారి పొడవునా వసపిట్టలా వాగుతున్న రాజాను చూస్తే రాధకు చిరాకనిపించింది. సినిమా హాల్లో సహితం అదేగొడవ. పిక్చరు అయ్యేవరకు వోపికపట్టి బయటపడింది రాధ. రాజా హాస్టలుకు వెళిపోతానని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు. రాధా, రామ క్రిష్ణ కాస్సేపు బీచ్‌లో తిరిగి వచ్చారు.

వీలు చిక్కినపుడల్లా రాజా వస్తూనే వున్నాడు. రాజా వస్తున్నప్పటినుండీ రామక్రిష్ణ యిదివరకటి కన్నా సంతోషంగా కనిపిస్తున్నాడు. మూగగా ముభావంగా వుండటం లేదు. అప్పుడప్పుడు సరదాగా కబుర్లు చెపుతున్నాడు, బలవంతం లేకుండానే రాధ

ప్రేమకు నిర్వచనం

ఎక్కడికి రమ్మన్నా వస్తున్నాడు. తనవల్ల కాకపోయినా ఒక స్నేహితుని వల్లనైనా తన బావ మామూలు మనిషిలా మారుతూ, సంతోషంగా వుంటున్నందుకు ఎంతో ఆనందించింది రాధ.

రాజు ధోరణి మాత్రం రాధకు నచ్చలేదు. తనని నఖశిఖ పర్యంతం విషపు చూపులు చూస్తూ వెకిలిగా మాట్లాడే రాజు మాటలు విననట్టు వూరుకొనేది. ఒకసారి రామక్రిష్ణ యింట్లోలేడు, రాజు వచ్చాడు. రాధ అతనితో మామూలుగానే మాట్లాడి, మర్యాదకు కూర్చోమంది. "సినిమాకు పోదాం" అన్న అతని మాటలకు చిరాకుగా కనుబొమలు చిట్లించి, అభ్యంతరం చెప్పింది. మరోకమారు 'రాధా' అని అతను పిలిచినందుకు నిర్ఘాంతపోయింది. "ఏమిటి యీ మనిషి చొరవ, యీతని వుద్దేశ్యమేమిటి." అనుకుంది. రాజు ప్రవర్తన చాలా అసహ్యం వేసింది రాధకు. రాజు రావటం ఆమె కిష్టంలేకపోయినా తన బావ ఎక్కడ బాధపడతాడోనని అభ్యంతరం చెప్పలేకపోయింది.

చీకటి పడింది. చీకటిని తొలగిస్తూ వెన్నెల కూడా వస్తోంది. సన్నజాజులు పళ్ళెంలో పోసుకుని మాలకట్టుకుంటూ రామక్రిష్ణ గదిలోనికి వచ్చింది రాధ. రామక్రిష్ణ కిటికీ వూచలు పట్టుకొని బయటి ప్రకృతిని చూస్తూ నిలబడి వున్నాడు. రాధ వచ్చిన గుర్తే అతనికి తెలియదు. టేబిల్ దగ్గర కూర్చుని రాధ మాలకట్టడం పూర్తిచేసి, మెల్లిగా అడుగులో అడుగువేసికొని రామక్రిష్ణ వెనుకగా వచ్చి, జాజి పూలదండ అతని ముఖంమీదికి పెట్టింది. సన్నజాజి పరిమళాల గుబాళింపుతో క్రిష్ణ వెనుతిరిగి చూచాడు. సిగ్గు తెరలమధ్య రాధ ముఖాన్ని దించుకొంది. రామక్రిష్ణ టేబిల్ దగ్గరకు నడచి వెళ్ళిపోయాడు. తన బావ ప్రేమతో ఆ పూలమాలను తనకురులలో తురుముతాడను కొన్న రాధ లేత హృదయం చివుక్కుమంది. నవ్వబోయిన ఆమె వదనం చిన్నబోయింది.

"రాధా!" రామక్రిష్ణ పిలుపుకు దగ్గరగా వచ్చింది రాధ. "రాధా! నిన్నొక విషయం అడగాలను కొంటున్నాను." అన్నాడు. ఏమిటన్నట్టు చూసింది రాధ. "అడుగు బావా." అంది. "రాధా! నీ జీవితం సుఖమయంగా, నీ నూరేళ్ళ పంట మూడు పూవులు ఆరు కాయలుగా వెలగాలనీ, నీ శ్రేయస్సుకోరే వ్యక్తిగా నిన్నారాధించే భక్తునిగా చెపుతున్నాను. నన్ను వేరుగా అర్థం చేసుకోవద్దు.'

అర్థంగాని ముఖం పెట్టింది రాధ.

"ఏమిటి బావా క్రొత్తగా మాట్లాడుతావు. సూటిగా చెప్పగూడదూ."

"అదేరాధా! రాజు విషయంలో నీ వుద్దేశ్యం?"

"మొదట నీకు స్నేహితుడు, నిన్నటినుండి నాకు స్నేహితుడు. అంతే" అని సమాధాన మిచ్చింది రాధ.

"స్నేహితునిగానే కాదు రాధా! అన్నివిధాలా రాజు నీకు సరిపోయిన వాడని, నీ అందానికి జోడీ కుదిరిన.."

"బావా!" రాధ గొంతు వణికింది. గతంలో వూహించని యిక వూహించలేని యీ విషమ పరిస్థితికి ఆమె కంపించింది. కన్నీటి చుక్కలు, ఏకధారగా చెక్కిళ్ళ మీదగా కారి, వూపిరితో పాటు వంపులుగా లేచి పడే ఆమె వక్షాన్ని తడిపి వేస్తున్నాయి. మునిపంటితో క్రింది పెదవిని నొక్కిపెట్టి పొంగివచ్చే దుఃఖాన్ని ఆపుకొంటోంది. కన్నీటి పొరల మధ్య రామక్రిష్ణను చూడలేక గిరుక్కున వెనుదిరిగి బయటికి పారిపోయింది. ఆలోచనలో పడిపోయాడు రామక్రిష్ణ, రాధ పరిస్థితికి.

వారిద్దరి మధ్యా బరువుగా రెండు రోజులు దొర్లిపోయాయి. ఆ రెండు రోజులు రాధ రామక్రిష్ణకు కనిపించనే లేదు. రాధను చూడటానికి రామక్రిష్ణ కూడా ప్రయత్నించలేదు. పగలంతా యెక్కడెక్కడో తిరిగేవాడు చీకటిపడేటప్పటికి యింటికి చేరుకునేవాడు.

మూడోనాడు చీకటి పడిన తరువాత యింటికి తిరిగివచ్చాడు, ప్రొద్దుటే వెళ్ళిన రామక్రిష్ణ. తిన్నగా తన గది తలుపులు తీసికొని లోనికి వెళ్ళాడు. గదంతా చీకటిగావుంది. లైట్‌వేసి కుర్చీ, టేబిల్‌కు దగ్గరగా లాగుకొని కూర్చున్నాడు. కిటికీగుండా అలలు తెరలుగా వచ్చే సముద్రపుగాలికి టేబిలు మీద వున్న కాగితం, పేపరువెయిట్ క్రింద టపటపా కొట్టుకొంటోంది. క్రొత్తగ వున్న ఆ కాగితాన్ని చేతిలోకి తీసికొని చూచాడు. 'బావా', అని వున్న సంబోధనకు ఆశ్చర్యపోయి చదవటం మొదలు పెట్టాడు రామక్రిష్ణ.

బావా,

పుట్టినప్పుడే నేను నీ భార్యనని అత్తయ్య అందట. పెద్దలవాక్కు వేదవాక్కని నమ్మేనేను, అది జరుగుతుందని కూడా నమ్ముతున్నాను. చిన్నతనంలో అందరి పిల్లలతో కలసి ఆడుకొనే దాన్ని, కాని నీవు దగ్గరగ వస్తే వచ్చే సిగ్గు ముంచుకొచ్చి దూరంగా పారిపోయేదాన్ని. గుర్తుందా! ఆ సిగ్గెందుకో నాకు వూహ తెలిసిన తరువాత తెలిసింది. నిన్ను నా భర్తగా వూహించుకొన్నప్పుడు వూహాలోకపు పరిధుల్ని అధిగమించి మైకంలో పడిపోయే దాన్ని. వయస్సు వచ్చేకొలది నా వూహా జగత్తులో సింహాసనాధిష్టించ గలిగావు, నాకలల్లో కాపురం చెయ్యగలిగావు. ఆ కలల్లో తీయగా, అలాగే వుండిపోతే ఎంతో బాగుండునని పిస్తోంది. కాని, ఒక్క విషయం మాత్రం నిజం బావా, శారీరకంగా కాకపోయినా, మానసికంగా నీతో వ్యభిచరించాను. ఒక విధంగా నేను పతితననే చెప్పవచ్చు. గర్భగుడిలో వున్న అమ్మవారి విగ్రహాన్ని భక్తుడు రోజూ పూజించి వెళిపోతుంటాడు. ఆ భక్తుడు అమ్మవారిని పవిత్రస్థానంలో, భక్తితో పూజిస్తున్నాడు. అతని దృష్టిలో అమ్మవారు ఒక్కరే దేవత. కాని, అమ్మవారి దృష్టిలో అతనితో పాటు తనని ఆరాధించే భక్తు లనేకముంది. ఆ భక్తుడు అమ్మవారి కిచ్చినంత వున్నత స్థానంలో నన్ను కూర్చోపెట్టి నీవు నన్నారాధిస్తున్నావు అదే నీవు చేసిన పెద్ద పొరపాటు. అమ్మవారికీ భక్తుడికీ మధ్య వున్న సంబంధము వేరు నాకూ నీకూ మధ్య వున్న సంబంధం వేరు. రెండిటికీ కొన్ని యోజనాల తేడావుంది. నీ హృదయంలో వున్నతమైన స్థానాన్ని పొందగలిగాను, కాని సామాన్య దృష్టితో సన్నర్థం చేసుకోలేక పోతున్నావు. క్షణికమైన అందానికి అంత ప్రాధాన్యం యివ్వటమే నీవు చేసిన పొరపాటు. అసలు అందంగాలేనిది భగవంతుని దివ్యమైన యీ సృష్టిలో యేదీ లేదు. రమణీయమైన యీ సృష్టిలో అణువణువూ అందమైనదే, యీ అంద చందాల తారతమ్యాలు, హెచ్చు తగ్గులు మానవ దృష్టితో మాత్రమే. అందానికి మారుపేరుగా వర్ణించే చందమామలో మచ్చలు లేవు? మచ్చలు వచ్చినంత మాత్రాన చంద్రుని అందం తరిగి పోయిందా? ఆ మచ్చలుండబట్టే చంద్రుని అందానికీ, తెలుపుదనానికీ మరింత ప్రాధాన్యం వచ్చింది. బావా! యిప్పుడైనా అర్థమైందా, నీ మనసుని సన్నర్థం చేసుకున్నదీ. నీలోని ప్రతి అణువణువునూ పరిశీలించి అర్థం చేసుకోగలిగాను. కేవలం రూపాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకొని నీవు నన్ను దూరంగా వుంచాలని ప్రయత్నిస్తున్నావు. నీవు నన్ను దూరంగానే వుంచి, గర్భగుడిలో వున్న అమ్మవారిని పూజించే భక్తునిగా వుండాలనుకుంటే, త్వరలోనే ఆ గుడి తలుపులు మూతబడతాయి, అమ్మవారి దర్శనం నీకు కరువవుతుంది. అమ్మవారు గర్భగుడిని భేదించుకొని నీకు కనిపించని లోకానికి వెళ్ళిపోతుంది. బావా! యిప్పటి తొలిపుటల్లో నాకు కాబోయే జీవిత భాగస్వామిగా నీకు నా హృదయాన్ని అంకితం చేసుకున్నాను. ఒకరి కంకిత మిచ్చింది, యింకొకరి కంకిత మివ్వటానికి ప్రయత్నించటం లోకవిరుద్ధం. అది జరుగకూడదు. జరుగ కూడదు బావా! నీవు ప్రయత్నించినా జరుగదు. ఈ దీనురాల్ని అనుగ్రహించు బావా, సర్వం నీ కర్పించుకోవడాని కి సిద్ధంగా వున్నాను. ఆ అదృష్టాన్ని నాకు కలుగజేయి బావా! కలుగజేస్తావనే అనుకుంటున్నా, ఆ ఆశతోనే మిగిలున్నా.

— నీ రాధ.

అయితే తనంత గాఢంగానూ రాధ కూడా తనని ప్రేమిస్తోంది. రాధకు తను కురూపికాదు! తన రాధకు తను క్రిష్ణుడే!! గోదావరి వరదలా సుళ్ళు తిరిగి పొంగింది రామక్రిష్ణలో ఆనందం. "ఓ లక్ష్మీ దేవి, చదువుల సరస్వతి, సౌందర్యవతి మీ దుమికిరి చెప్పాలంటే అమృత హృదయుని రాధ తనకు తానే తన సర్వస్వం అర్పించుకోవడానికి సిద్ధంగా వుంది. ఇంతకన్నా తనకేంకావాలి. ఆనందపరంగా రాధ మనస్సు నొప్పించాను. ఏదీ రాధా! రాధెక్కడుంది."

రెండడుగుల్లో రాధ గదిలో ప్రవేశించాడు రామక్రిష్ణ. గదంతా చీకటిగా వుంది. లైట్ వేశాడు. బెడ్‌మీద వెల్లకిలా పడుకునుంది రాధ. రెండు చేతులూ గుండెలమీద పెట్టుకొని అతి సుకుమారంగా పడుకునివున్న ఆమె కన్నులనుండి కన్నీటి ధారలు చెంపలు మీదుగా కారిపోతున్నాయి.

"రాధ!" ఆమె ముఖం మీదికి వంగి పిలిచాడు రామక్రిష్ణ. మెల్లిగా కళ్ళు విప్పిన రాధ, "బావా!" అంటూ రామక్రిష్ణ కంఠాన్ని రెండు చేతులతో పట్టుకొంది. అతను ఆమె ప్రక్క కూర్చున్నాడు, చెంపల మీదుగాజారే వెచ్చటి కన్నీటిని తుడిచి వేస్తూ "నన్ను...... క్షమించు రాధ!" అన్నాడు.

నిండుగా నవ్వుతోంది రాధ వదనం. బయటి నుంచి సన్నజాజి పరిమళాలు గుప్పున గుబాళించి కొట్టాయి.

"రాధ! నీకోసం సన్నజాజులు ఎదురు చూస్తున్నాయి." అన్నాడు రామక్రిష్ణ. ఒకచేతితో ఆమెను కొనే సన్నజాజి పందిరి దగ్గరకు వచ్చాడు. పూల గుత్తులుకోసి రాధ పొడుగాటి కురులలో అందంగా అమర్చాడు రామక్రిష్ణ.